

FORCeS

Funding received from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation Programme under grant agreement No 821205.

Bolin Centre for
Climate Research

Luftföroreningar och klimat

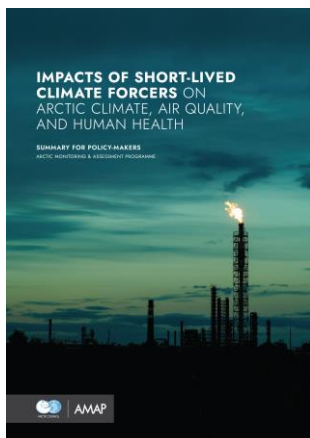
AMAP-SLCF-seminarium juni 2023

Annica M. L. Ekman

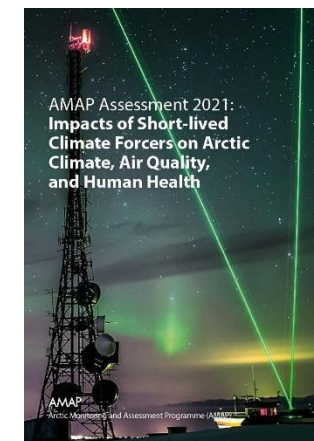
Stockholms Universitet

Arbetet har utförts av AMAPs klimatmodelleringsteam:

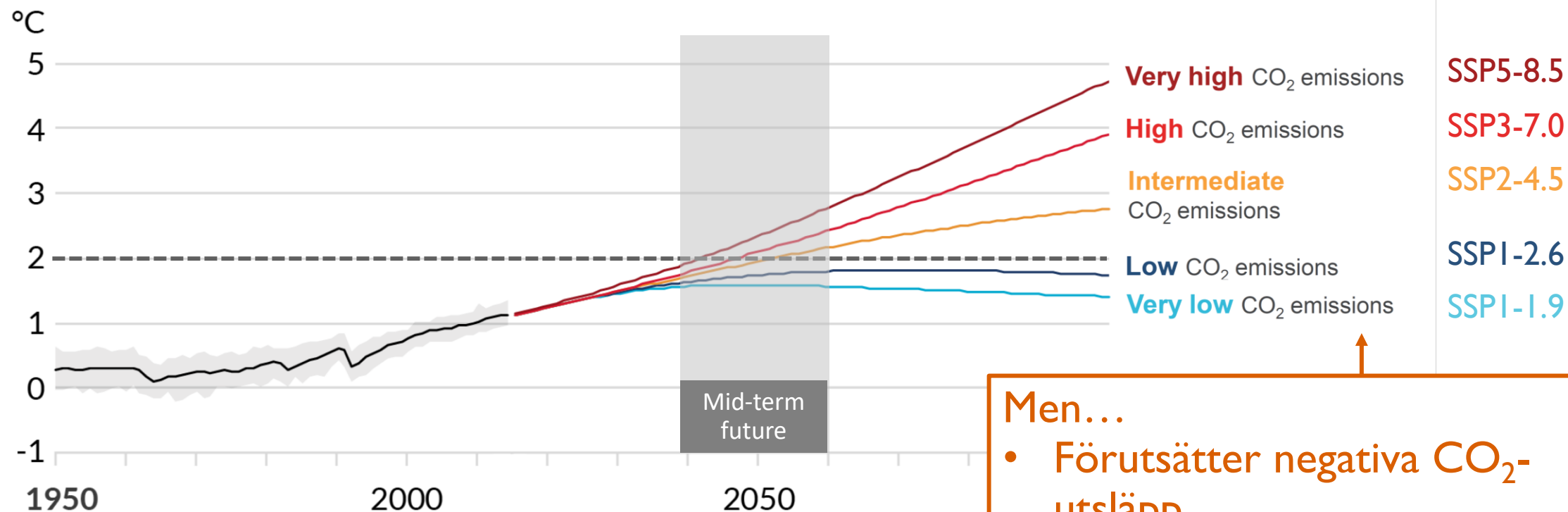
Srinath Krishnan, Maria Sand, Stephen R. Arnold, Mark G. Flanner, Hans-Christen Hansson, Ulas Im, Zbigniew Klimont, Naga Oshima, Steven T. Turnock, Knut von Salzen.

Arctic Monitoring and
Assessment Program (AMAP)

Jorden blir varmare

Men...

- Förutsätter negativa CO₂-utsläpp.
- Och det finns andra utsläpp än CO₂ – kortlivade klimatpåverkande ämnen (mestadels luftföroreningar)

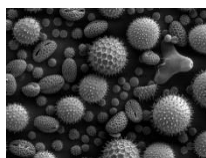
Kortlivade klimatpåverkande ämnen (SLCF)

Kemiska ämnen med en kort omsättningstid i atmosfären som påverkar klimatet

Bolin Centre for
Climate Research

	Ämne	Antropogena källor	Omsättningstid i atmosfären
Mest kylande	Aerosolpartiklar	Förbränning (fossila bränslen, biomassa).	~ dagar
Värmande	Metan	Boskap, risodling, utvinning av olja och naturgas.	~ 12 år
	Troposfäriskt ozon	Trafik, uppvärmning, raffinaderier.	~ veckor

Antropogena aerosolpartiklar **kyler** i allmänhet klimatet, men en del **värmer**.

Bolin Centre for
Climate Research

Sot (BC) från förbränning

Sot och organiskt kol
från bränder

Sulfat från förbränning

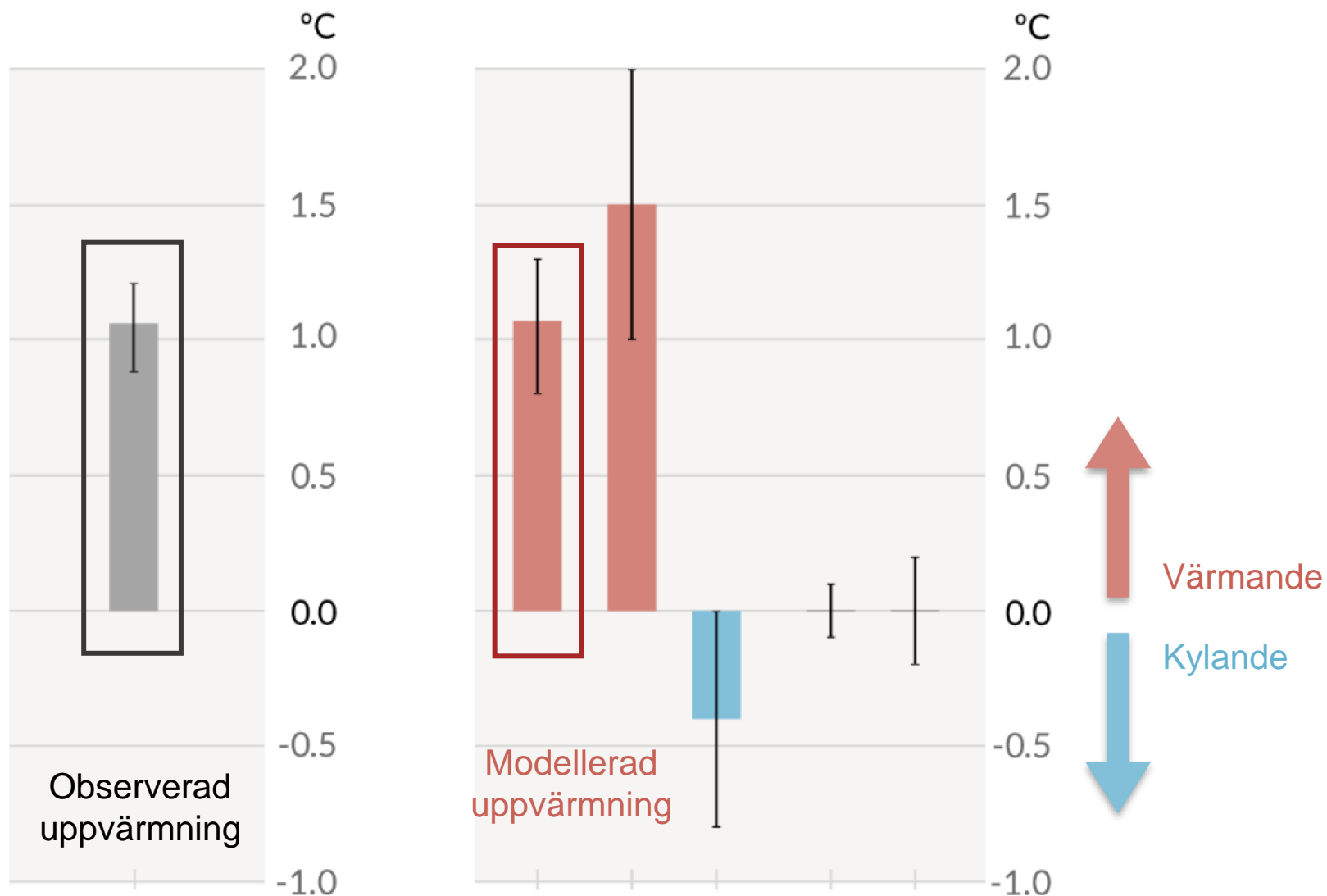
Nitrat från jordbruk

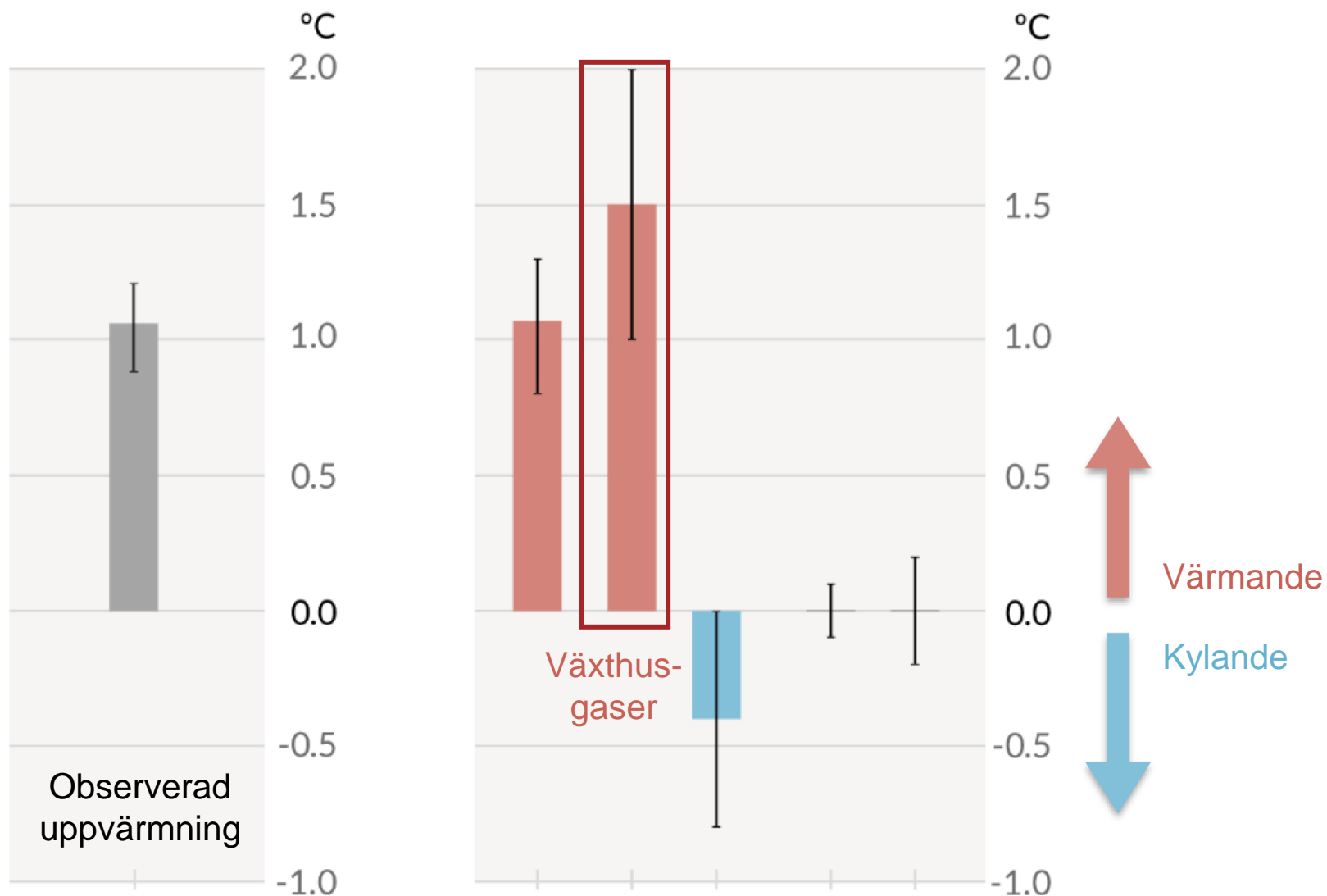
Värmande

Kylande

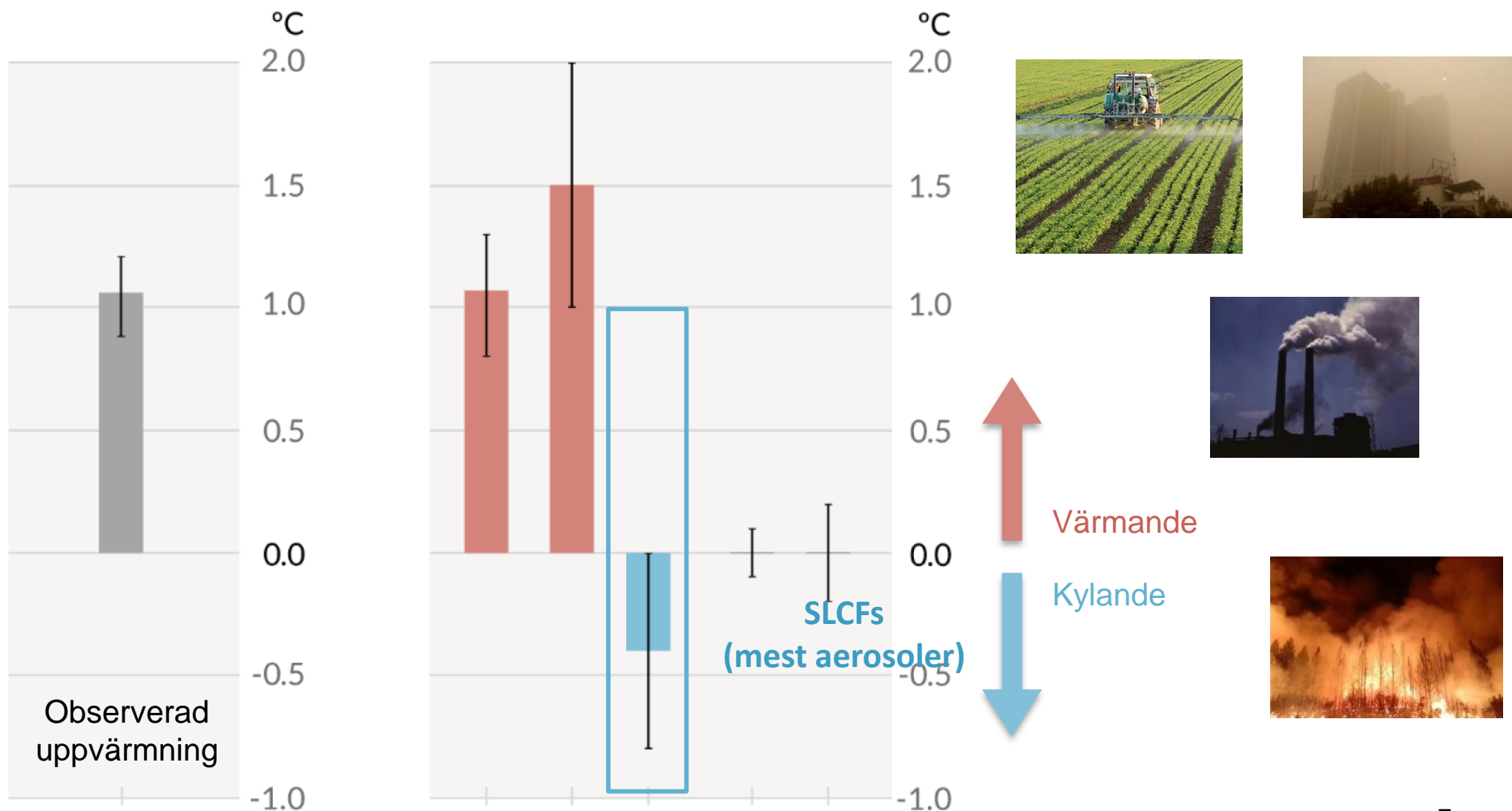
Växthusgaser jämfört med luftföroreningar (2015)

Växthusgaser jämfört med luftföroreningar (2015)

Växthusgaser jämfört med luftföroreningar (2015)

Vad händer i framtiden?

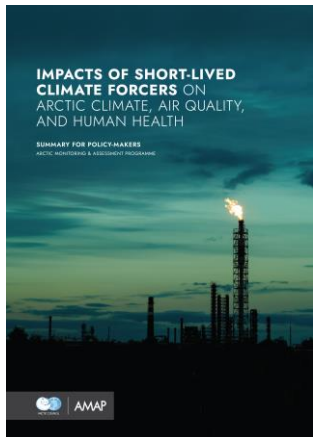
Jämfört modellkörningar med två framtida
utsläppsscenarier av SLCF:

CLE – "current legislation" (minskat sulfat, små förändringar i
sot och organiskt kol, något ökande CH_4)

MFR – "maximum feasible reduction" (kraftigt minskat sulfat,
sot, organiskt kol och CH_4)

CO_2 -utsläppen är samma i alla simuleringar (följer SSP2-4.5)

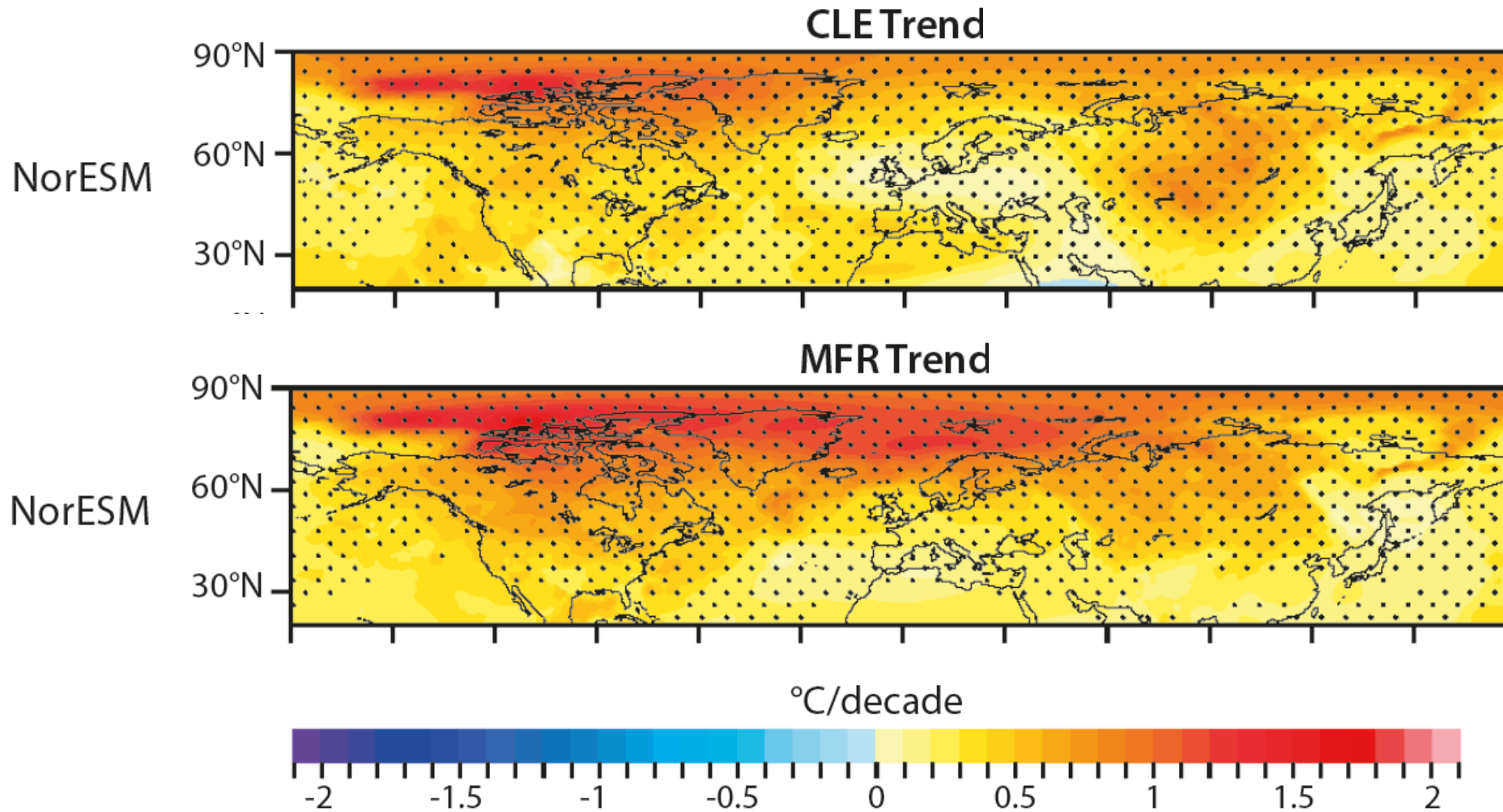
⇒ Skillnaden mellan MFR och CLE beror på SLCFs

Temperatortrend vid markytan (2015-2050)

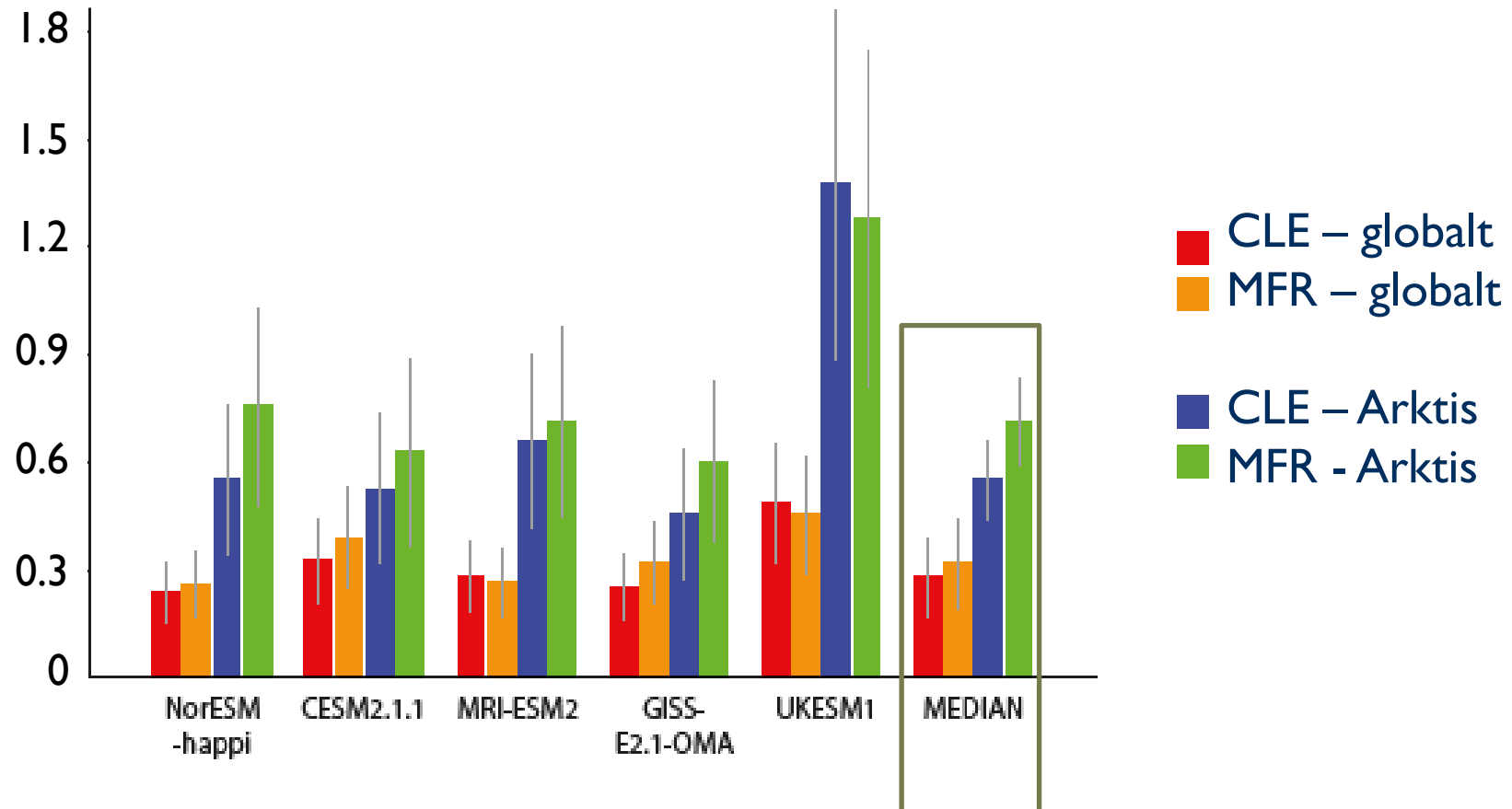
Bolin Centre for
Climate Research

AMAP (in press)

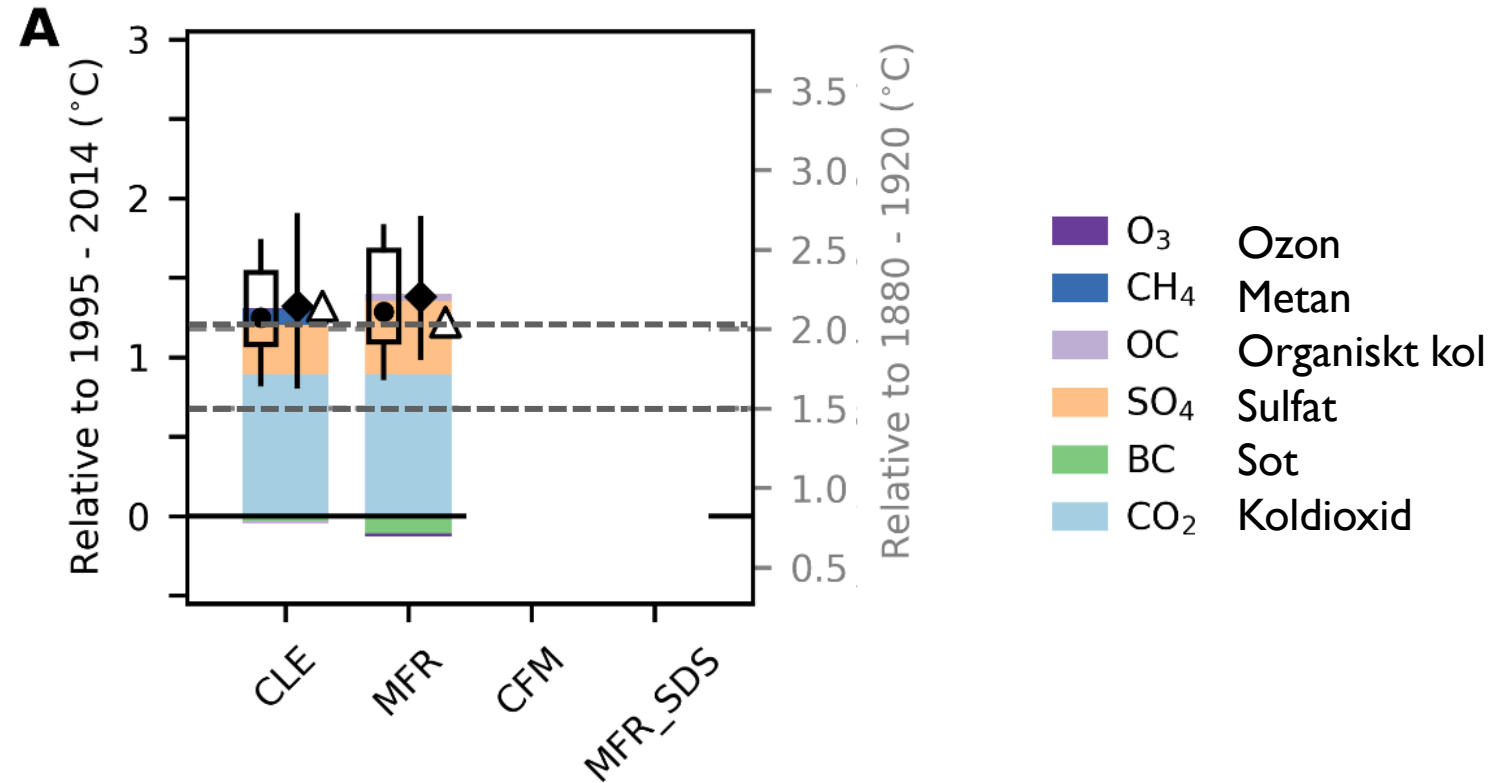
Temperatortrend vid markytan 2015-2050

Temperatortrend [$^{\circ}\text{C}/\text{dekad}$]

Liten påverkan från SLCF....?

Global medeltemperaturförändring år 2050

- Den **totala uppvärmningen** ligger **över 2.0°C** i både CLE och MFR.
- **Sulfatminskningar** genererar en **global uppvärmning på ~0.3°C (CLE) och 0.5°C (MFR)**.
- Ingen tydlig skillnad i temperaturtrend mellan MFR och CLE eftersom **sulfatminskningarna** kompenseras av **minskningar av sot och metan** i MFR.

Hur påverkar utsläppscenarierna **hälsan**?

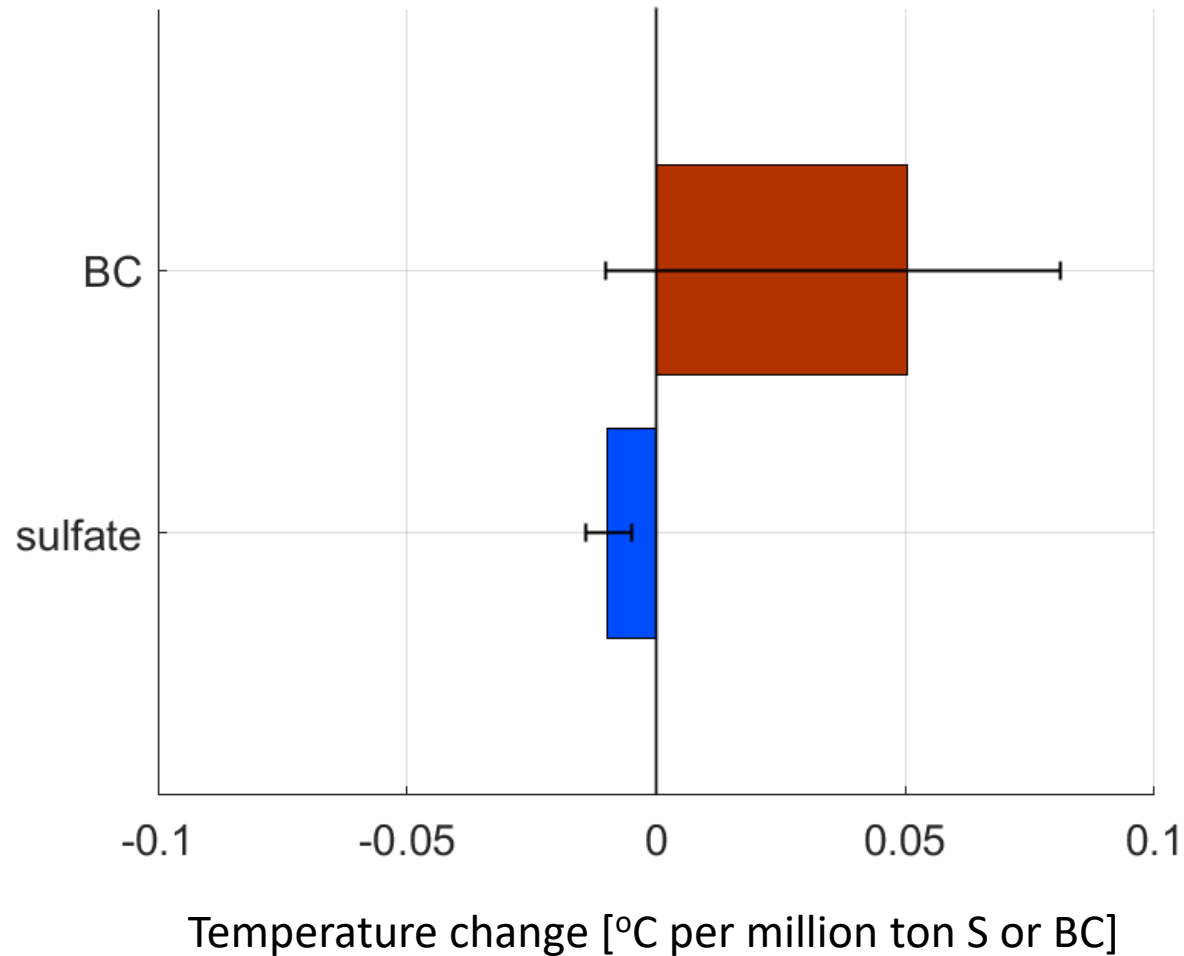
Bolin Centre for
Climate Research

	CLE 2030 Förtida dödsfall/år	MFR 2030 Förtida dödsfall/år
Arktiska rådet: USA, Kanada, Norden, Ryssland	-66 000	-97 000
Arktiska rådet, observatörer: Kina, Indien, Sydkorea, Japan, flera EU-länder	-540 000	-880 000

Vår utmaning: kan vi balansera förändringar i sulfat med sot (BC) och metan?

Bolin Centre for
Climate Research

Temperaturförändring [°C]
på **mellanbreddgrader**
per miljon ton sulfat eller BC
som släpps ut i **Europa**

Ett ton BC motsvarar fem
ton sulfat

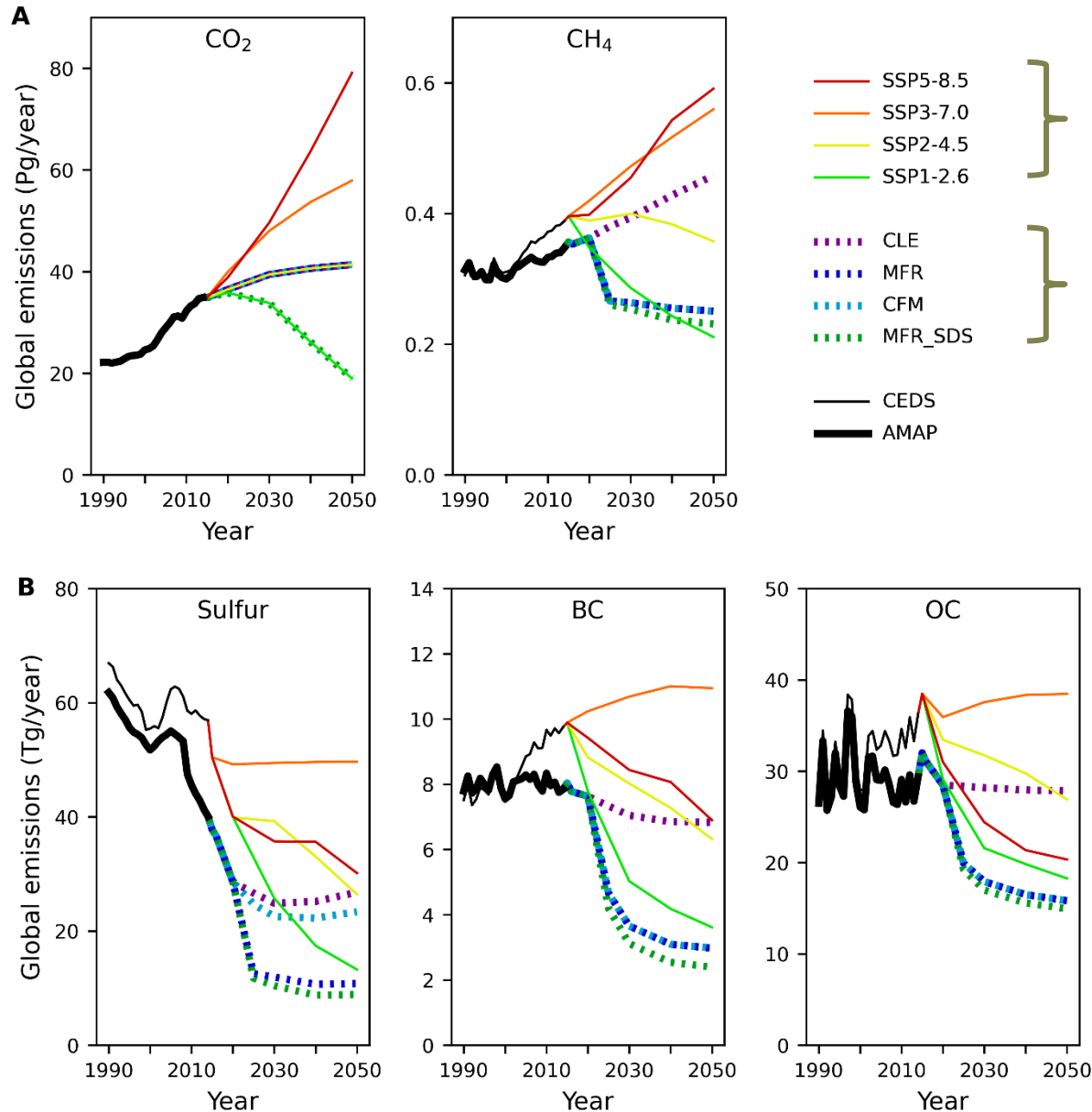
Stora osäkerheter

Sammanfattning

- Kortlivade klimatpåverkande ämnen (“luftföroreningar”) både värmer (metan, ozon, sotpartiklar) and kyler (sulfatpartiklar och organiskt kol) klimatet.
- Aerosolpartiklar kyler i dagsläget klimatet med c:a 0.5°C (globalt medelvärde).
- Framtida minskningar av sulfatpartiklar:
  - Kommer värma klimatet globalt med $\sim 0.3-0.5^{\circ}\text{C}$ år 2050 (CLE- och MFR-scenarier).
  - Kommer värma klimatet mer än koldioxid i närtiden (2030).
  - Kommer förbättra global luftkvalitet och global hälsa.
  - Måste kompenseras av simultana minskningar i metan, sot och – framförallt - koldioxid.

Impact of past SLCF emission discrepancies?

“CMIP6 simulations”

“AMAP simulations”

AMAP simulations (SLCF focus):

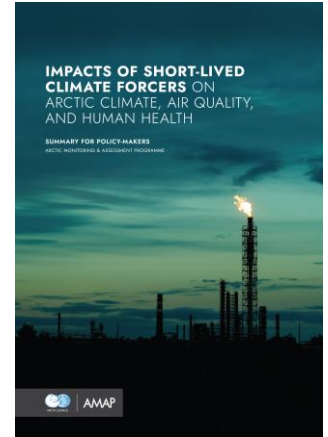
CLE: Current Legislation (~business as usual)

MFR: Maximum Feasible Reduction (strong reduction)

CFM: Climate Forcing Mitigation (reduce warming SLCFs)

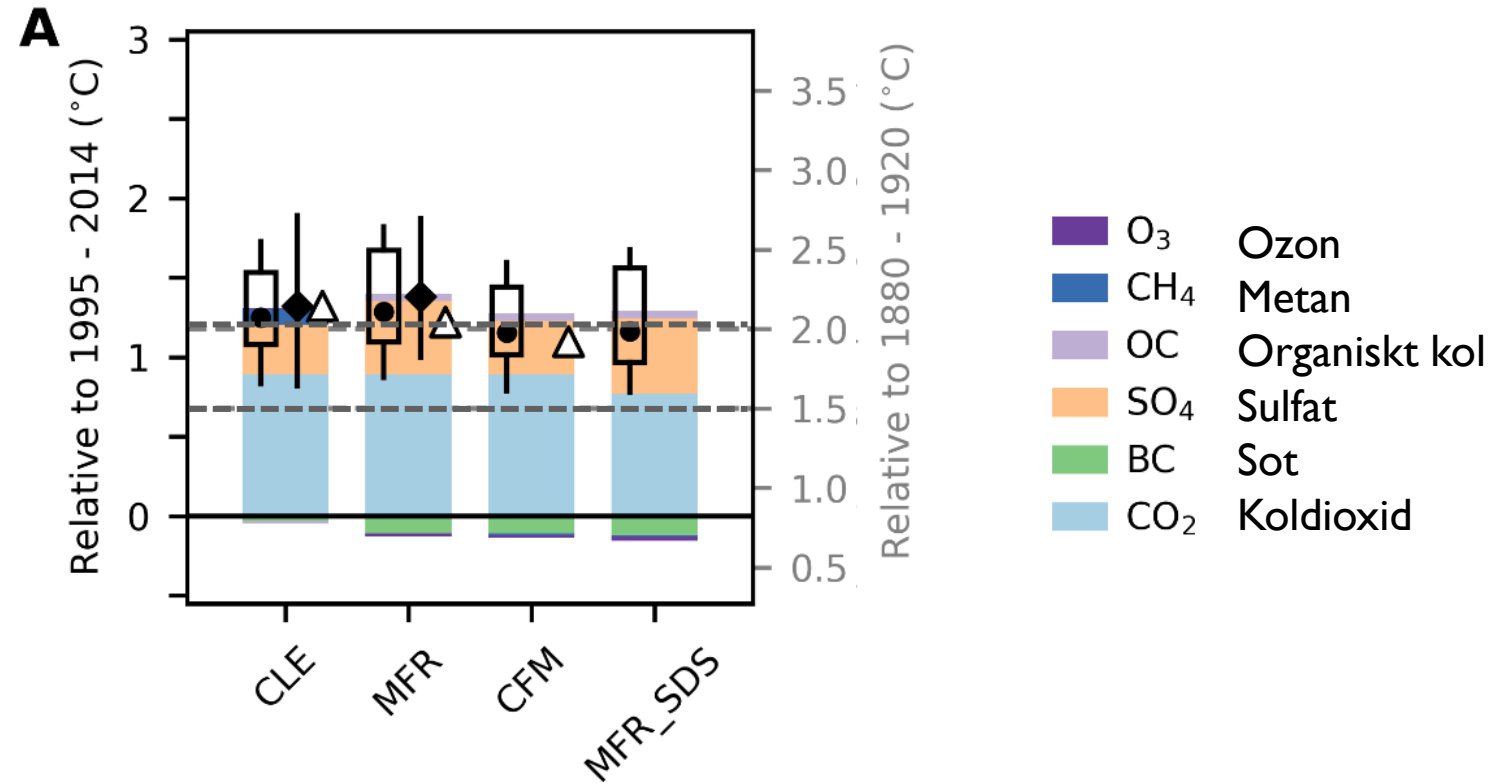
MFR_SDS: Sustainable Development Scenario (reduce SLCFs and CO₂)

CO₂ emissions follow SSP2-4.5 in all simulations except MFR_SDS.

Global medeltemperaturförändring år 2050

- Den **totala uppvärmningen** ligger **över 2.0°C** i både CLE och MFR.
- **Sulfatminskningar** genererar en **global uppvärmning på ~0.3°C (CLE) och 0.5°C (MFR)**.
- Ingen tydlig skillnad i temperaturtrend mellan MFR och CLE eftersom **sulfatminskningarna** kompenseras av **minskningar av sot och metan** i MFR.